

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXIX (23)

No. (Štev.) 10

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

12. marca 1970

Šola, knjige in še kaj

Znova se pričinja šolsko leto. Eno več v dolgi vrsti trudapolnih obdobj, ko naše požrtvovalno učiteljstvo, ne meče se za plačilo ali čast, ki ga na tem svetu ne bo dočakalo, vrže v delo, da bi naši mladini — najmlajšim v osnovnošolskih, večjim v srednješolskih tečajih — dalo osnovno znanje o narodu in veri v materinem jeziku. Novo leto, ki bo morda prineslo novih, lepih uspehov, a v katerem tudi ne bodo manjkala razočaranja, ki so le prerada na dnevnem redu tistih, ki se v svetu trudijo za narodno ohranitev.

Dostikrat smo že o tem pisali. Tudi s tega mesta smo večkrat z zdravim realizmom preučili razne odtenke tega problema. Zato se danes ne bomo ponovno bavili s šolstvom. Ogledali si bomo drugo stran, drug odtenek, ki je z njim v zvezi.

Ne moremo zahtevati, da bi naši tečaji bili popolni v narodno-vzgojnem pogledu. Čas in druge materialne omejenosti tega ne dopuščajo. Saj kaj takega niti od dobro organizirane gimnazije ne bi mogli zahtevati. Prvi in najmočnejši temelj narodne vzgoje dobi otrok v družini. Če tega ni, potem je resna nevarnost, v mnogih slučajih kar gotovost, da se narodna zgradba v takem posamezniku, s časom sesuje na tla. A tudi še potem je treba zlasti mlademu človeku ljubezen do naroda in jezika stalno krepiti. Narodnemu znanju stalno prilivati in to na vseh možnih področjih človekovega udejstvovanja.

Gotovo je to najlažje storiti v osebni stiki, a na žalost zaradi raznih okoliščin ni večkrat mogoče. A tudi v najboljšem primeru je prepotrebno odgovarjajoče branje. Knjige, iz katerih bo otrok in mladenič spoznaval in prejemal narodno bogastvo, so tako važne, da lahko rečemo, da kdor ne bere, kdor se potem branja ne izobražuje v narodnem duhu, za narod kaj malo pomeni. Tisti pa, ki iz knjig črpa znanje, ki iz njih spoznava narod, njegovo umetnost, znanost, običaje, kraje, zgodovino, politiko, pa tudi tako različna torišča kot je npr. šport, bo svojo narodnost, ali narodnost staršev resnično spoznal in jo po tem spoznanju vzljubil. Delo za slovenstvo mu tako ne bo neprijetna dolžnost, temveč sladek (čeprav včasih trudapolen) način narodnega izživljanja in tudi osebne dograditve.

Ob tem pa moramo ponovno nakazati bolečo točko naše skupnosti: knjižnice. In tu ne mislimo knjižnice, ki bi životvarile, temveč take, ki bi resnično delovale in med člani pospeševale branje knjig in izobraževanje v slovenskem duhu. Organizirale naj bi čitalnice in po njih širile prosveto na ves krog skupnosti.

Kakšen je naš položaj na tem področju? Menda danes v skupnosti delujeta le dve, ali tri knjižnice. In koliko je slovenskih središč? Bolje, da ne računamo. Raje vse svoje sile posvetimo, da se ta anormalni položaj čimprej popravi, da bomo lahko čez čas s ponosom kazali na opravljeno delo.

A ne le po središčih. Tudi v družinah naj se po možnosti organizirajo družinske knjižnice. Otroke naj se — čim bodo usposobljeni — privaja k branju. Najprej otroške povestice, slikanice, počasi pa tudi izobraževalno čtivo, ki naj govori o domovini in o njeni kulturi.

Pomislimo, da bomo s tem dali mlademu rodu krepko narodno podlago, ki mu bo tudi v tujem svetu neizmerno koristila. Podprli pa bomo krepko tudi dele naših požrtvovalnih učiteljev, katerim bo tako, z lepšimi uspehi pri njihovih naporih, gotovo dana najlepša zahvala.

Pa'lestinski gverilski vodja Arafat je izjavil, da Arabci ne bi mogli zastaviti novih bliskovitih vojn, toda so pripravljeni na borbo, ki more trajati ne leta ampak desetletja. Dalje je naglasil, da organizacija El Fatah zagovarja ustanovitev palestinske države v njenih zgodovinskih mejah, v kateri bi bili Arabci, Judje in kristjani popolnoma enakopravni.

POLOŽAJ V LAOSU SE ZAPLETA

NIXON NOČE DIREKTNEGA POSEGA

Odkar so pred tremi tedni komunistični gverilci Pathet Laosa zasedli strateško važno planoto Des Jarres, se položaj v tej državi bivaše francoske Indokine vedno bolj zapleta. Jasnosti ni prinesla niti zadnja Nixonova izjava, marveč je prav ta položaj še bolj zameglila.

Kljub prošnjam vladajočega prince Souvana Phoume v smislu, naj bi Združene države bolj konkretno podprle njegovo vlado in borbo laoskega ljudstva proti čedalje večji dejavnosti gverile, je predsednik Nixon pretekli petek 6. dokončno izjavil, da Severna Amerika ne bo pošiljala novih oddelkov vojaštva na laosko področje.

Seveda je Nixon, dosleden v svojem namenu počasne pomiritve azijskega vzhoda, izrazil priliko, ter pozval tudi on Ruse in Angleže, naj se čimprej zbere Ženovska konferenca, ki je leta 1962 sklenila nevtralizacijo Laosa. Seveda pa Nixon ni omenil, da bi imel kakršen koli namen ustaviti bombardiranja na laosko področje, ki predstavljata bistven faktor v trenutni strategiji ameriškega boja v Vietnamu. Ta bombardiranja so se zadnje čase še pomnožila, tako da štejejo sedaj, poleg običajnih 250 dnevniških poletov na „Hočiminhovo stezo“ še nadaljnjih 150 poletov na različne pokrajine laoske države, zlasti na dovozne poti ki jih uporabljajo gverilci za dobivanje hrane in opreme iz Severnega Vietnama.

Tem letalskim poletom je tudi treba pripisati trenutno onemoglost gveril-

ilske napadalnosti, saj so se nekatere komunistične skupine celo pričele umikati, zaradi pomanjkanja živil.

V to stanje je padla ponudba Pathet Laosa za pogajanje z vlado prince Phoume. Sicer je bilo to ponudbo vsekakor pričakovati, a ne tako kmalu. Opazovalci si to razlagajo kot dokaz, da se trenutno gverila nahaja v stiski, in hoče v zadnjem hipu izrabi doslej še dober položaj.

Vendar posamezne točke ponudbe ne predstavljajo nobenega napredka v stvari. Vztrajajo namreč vedna na istih točkah, ki so: popolen umik vseh ameriških oddelkov (trenutno se nahaja v Laosu 1040 Amerikancev, od katerih jih samo 320 vrši vojaške posle), prenehanje bombardiranja laoskega ozemlja, vključivši Hočiminhovo stezo, pripustitev gverilske organizacije Pathet Laos v državno vlado ipd.

Seveda je v ponudbi tudi dosti govora o „severnoameriški agresiji“ na laosko državo, nič pa se ne omenja, da se trenutno nahaja v Laosu 67.000 članov redne severnovietnamske vojske.

Pomirjenje te azijske države je v sedanjem stanju kaj problematično. V dogodke je pocelga tudi Kitajska, ki je gverilec obljubila vso „moralno in materialno podporo.“ Vendar je trenutno največji problem komunistov, kako vzpostaviti roden dovod. Dokler ne rešijo te točke, se ni resno bati za položaj vladnih oddelkov. V zvezi s tem si nekateri opazovalci razlagajo ponudbo za razgovore le kot komunistično taktiko za pridobivanje časa.

Izrael in Arabci na mrtvi točki

Vesile ponovno iščejo izhod

Pretekli teden je Sovjetska zveza jasno pokazala svojo politiko na Bliznjem vzhodu. Takrat je namreč glasnik Zunanjega ministrstva, Leonid Zamyatin objavil pogoje, pod katerimi bo Rusija nudila pomoč arabskim gverilec.

Oboje skupine palestincev, ki tvorijo dandanes najposposnejšo arabsko udarno moč, in predstavljajo samostojno državo v samih arabskih državah, so namreč preko svoje centralne organizacije Al Fatah zaprosile orožje na več krajih, tako tudi v Sovjetski zvezi in celo na Kitajskem.

Zamyatin je ob tej priliki naglašal, da bo Sovjetska zveza dajala Arabcem vso pomoč za pridobitev ozemlja, ki ga je zasedel Izrael v „šestdnevni vojni“. Ne bo jih pa podpirala v rušenju izraelske države.

Kot protiutež temu ruskemu ukrepu, pa se je skoro istočasno razvedelo, da imajo Združene države namen odobriti Izraelu prošnjo za novo pošiljko reaktivskih letal Phantom in Skyhawk. Ti so izraelski državni bistveno važni za vzdržanje ravnotežja proti novim pošiljkam ruskega orožja Arabcem. Seveda je arabsko časopisje objavilo vr-

sto člankov proti temu ameriškemu koraku. „Izrael je pištola v rokah ameriške vlade, ki meri v srce arabskih narodov“ je zapisal Mohamed Heikal, urednik poluradnega kairskega dnevnika Al Ahram.

Vendar se vojaški položaj na mejah med Izraelom in Arabci bistveno ni spremenil. Manjši spopadi in medsebojna bombardiranja so na dnevnem redu, enako kot teroristični posegi palestinskih gverilec in sistematični odgovori izraelskih komandosov.

Pač pa je prišlo do važnih novosti na diplomatskem področju. Francoski zunanji minister Maurice Schumann je na tiskovni konferenci pretekli ponedeljek izjavil, da obstaja nov načrt za pomiritev Bliznjega Vzhoda. Z njim naj bi se vsaj v principu strinjale vse štiri vesile (ZDA, ZSSR, Anglija in Francija) ter se bistveno razlikuje od prejšnjih. Ta razlika sestoji v tem, da ne zahtevajo brezpogojnega umika Izraela iz zasedenih področij. Načrt predvideva tudi vzpostavitev demilitariziranega področja med Izraelom in arabskimi državami, kakor tudi vrnitev oddelkov Združenih narodov na to področje.

Italija še vedno brez vlade

Moro se obrača na levo

V sredo 4. t. meseca je Aldo Moro, demokristjan, poznan kot najbolj spreten voditelj političnih pogajanj, pričel vrsto sestankov z različnimi političnimi skupinami, v zadnjem poizkusu rešitve italijanske vladne krize, preden bi predsednik socialist Saragat sklical nove volitve, tri leta pred predvidenim rokom.

Možnosti, ki jih ima Moro za prebroditev krize so zelo majhne. Združil naj bi v eni sami vladni skupini štiri tako različne stranke, kot so krščanski demokrti, republikanci, in obe veji socialistov (ti zadnji se med seboj ne moreta videti). Lahko pa seveda skuša sestaviti manjšinsko vlado brez katere izmed omenjenih skupin. Vendar ni njegova edina težka naloga združiti te stranke; najprej mora zediniti razne skupine (naštevajo šest veilkih), v sami krščanski demokraciji, ki ima-

jo do nekaterih problemov različne poglede. Tu ne igra tako važne vloge vprašanje ločitve zakona, ki je temeljna zahteva krščanskih demokratov, kakor ravno sodelovanje z komunisti, kateremu večina demokristjanov strogo nasprotuje.

Prav v tem pa tiči Morov adut. Opazovalci mu pripisujejo zelo dobre odnose s skrajno levo. Kot je zanimivo naslovlil tozadevni članek buenosaireskega tednika Panorama, ki je s karakterističnim humorjem zapisal: „Don Camilo zavija proti Peponu.“

Papež Pavel VI. je v svoji tedenski avdienci ponovno obsodil „razširjenje zločinov in razvad v moderni družbi. Pokazal je na nekatero določeno literaturo in umetnost ter „razvedrila“, ki jasno kažejo, kako „močno je bolan moderni človek“.

Nuevamente los “tribunales populares”

Hace pocos días nos sorprendió un cable procedente de Santiago de Chile. Se refería a la campaña presidencial, que actualmente se desarrolla en el país trandino. Contenía, entre otras cosas, las declaraciones del dirigente socialista Hernán Morales, miembro del comando de la candidatura presidencial del marxista Salvador Allende.

Como una condescendencia Morales explicó en sus declaraciones a la prensa, que tras un posible triunfo del llamado Frente Popular, no se implantará en Chile el “paredón” tristemente conocido en Latinoamérica por los fusilamientos cubanos, pero sí, que se formarán “tribunales populares” para “castigar a los que han impedido el desarrollo del país.”

Quizás para oídos des acostumbrados la expresión “tribunales populares” tenga cierto atractivo. Pero para los que conocemos al marxismo dialéctico, representa la negación de toda justicia. No podemos menos que recordar las miles víctimas inocentes, que en nuestra patria, Eslovenia y en los demás países de Europa, víctimas del comunismo, fueron condenadas a la muerte por estos “tribunales” que representan la gran parodia de la justicia.

Esperamos que las declaraciones de Morales sirvan para poner alerta a la opinión pública chilena y latinoamericana, para que de una vez por todas reconozca los verdaderos fines de los “Frentes Populares” y las tácticas del marxismo, cuya verdad es la supresión de los dechos más inalienables de la persona humana.

Ponovno „Ljudska sodišča“

Pred nekaj dnevi nas je presenetila novica iz Santiago de Chile. Na naša se je na tamkajšnje kampanjo za predsedniške volitve. Med drugimi je vsebovala tudi izjave socialističnega voditelja Hernan Moralesa, ki je član komiteja za izvedbo kandidature Salvadorja Allendeja za marksistično skupino.

Kot nekako milost je Morales razlagal, da po morebitni zmagi takojimnovane Ljudske fronte, ne bodo v čilu vzpostavili „zidu“, tako žalostnega slovesa za vro Latinsko Ameriko. (Kajti na Kubi je tisoče nedolžnih žrtev umrlo postreljenih ob zidovih). Pač pa je obljubil Morales, da se bodo sestavila „Ljudska sodišča“, ker se bo „kaznovalo krivce narodnega zastoja.“

Za nevajena ušesa morda ta izraz kar privlačno zvezi. A za tiste, ki poznamo marksistično dialektiko predstavlja zanikanje vsake pravice. Moramo se spomniti tisočih nedolžnih žrtev, ki so bile v naši domovini in v drugih evropskih deželah obsojene na smrt po teh „sodiščih“, ki predstavljajo veliko burko pravice.

Upamo, da bodo izjave Moralesa streznilo čilsko in latinskoamerikansko javno mnenje, da bo enkrat za vselej spoznalo resnične namene „Ljudskih front“ in marksistične taktike, katere resnica je: odpravitve vseh bistvenih pravic človeške osebe.

I Z T E D N A V T E D E N

V Gvatemali je na predsedniških volitvah zmagal desničarski kandidat Carlos Arana Osorio. Ker je dobil le relativno večino, bo o predsedniškem sedežu odločal kongres. Vladni kandidat Pierrucini se je odpovedal volitvam v kongresu ter je dal poslanecem proste roke.

Je pa v tej republiki zelo napet položaj, prejšnji teden so levičarski ekstremisti ugrabili ameriškega diplomata Hollyja in ga zamenjali za 4 zaprte levičarje. V nedeljo so ugrabili bančnika Gabrijele Biguira.

Francoska podmornica Euridice se je potopila s posadko vred kakih 100 km vzhodno od Marseillesa. Podmornica Euridice, je imela 850 ton nosilnosti ter 56 članov posadke.

V Nemčiji so odkrili vohunsko mrežo, ki je dajala komunistični Vzhodni Nemčiji fotokopije zapisnikov tajnih vladnih sej.

V Indoneziji so aretirali 200 pripadnikov vojnega letalstva, med njimi 77 častnikov, zaradi simpatiziranja s komunisti ali pripadnosti partiji.

Malazijske in siamske čete so obkolile 400 partizanov na skrajnem jugu Siamu. Partizane so siamske čete po krvavem tridnevnom boju pregnale iz tajnega taborišča. Čeprav so močno oboroženi, partizani nočejo odkrite borbe proti malazijskim in siamskim četam.

Mihajla Mihajlova so 5. marca izpustili iz zaporov v Sremski Mitrovici. Znanega pisatelja in univerzitetnega profesora v Zadru so komunisti zaprli pred 3 in pol leti. Obtožili so ga razširjanja lažljivih informacij in publiciranja člankov v inozemstvu, razen tega še razširjanja vesti, da je Sovjetska Zveza ustanovila koncentracijska taborišča prej kot pa nacistična Nemčija.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Jesenski glavoboli

Komaj so nekoliko ponehali študentski izgrezi, ki so ob priliki sprejemnih izpitov na univerze dali priložnost srboritim in tudi politiziranim študentom, da se nekoliko razgibljejo, že je nastal nov zapetljaj, ki je pritegnil pozornost javnosti.

Pri delih za gradnjo veleelektrarne El Chocón je prišlo do nesporazuma med delavci in podjetji. Podjetja so na pobudo buenosaireske centrale sindikata zidarjev, odrekla priznanje po delavcih izvoljenim delegatom. Ta položaj, ki se je pokazal že decembra lanskega leta, je sedaj izbruhnil v pravi konflikt. Ker obe stranki vztrajata na svojih stališčih, so delavci pričeli s stavko, se zabarikadirali v delavskem naselju, kjer imajo dovolj živeža za dolgočasno „obleganje“, okrog njih pa je strnila obroč policija. Vendar doslej še ni prišlo do kakšnih spopadov. Kljub temu je položaj tako zaostren, da je osrednja vlada določila rok pobotanja do prihodnjega petka 13. t. m. Če se položaj dotle ne bi razčistil, bo vlada direktno posegla v konflikt in postavila stvari na svoje mesto.

Sicer pa je na sindikalnem polju

še kar mir. Mnogi se bavijo z volitvami in pripravi na kongres CGT, ki naj bi ga sklicali v maju t. l., če bo (bistven predpogoj) dotlej razveljavljeno obsedno stanje.

Ugodno je na sindikate vplival zakon o socialnem skrbstvu, ki je položil v njihove roke (sicer pod strogo kontrolo vladnih organov, kar pa še ni dokončno reglamentirano) vsote, ki izhajajo iz 3% prispevka za socialni fond.

Na političnem področju pa opazovalci napovedujejo važne novosti za konec tekočega meseca, ko se bodo na sestanku s predsednikom države sestali guvernerji argentinskih provinc.

Na drugem kraju, daleč od Chocona, v Córdoba, pa so se zbrali uporni sindikati iz notranjosti države. Sklenili so izpeljati „splošno in aktivno mobilizacijo delavstva“, ter še napovedujejo „aktivno stavko“ za 36 ur pred koncem meseca. Datum pa še ni določen.

„Aktivnost“ pomeni v leksikonu gremijev iz notranjosti: manifestacije, požigi in barikade. Ena prvih aktivnih stavk je bila lani maja prav v Córdoba, in je povzročila žalostno znani „cordobazo“.

17. SOCIALNI DAN

Naši socialni delavci, združeni v Družabni Pravdi, so tudi letos pripravili socialni dan. Občudovanje vzbujajo to vztrajno delo naših socialnih delavcev, ki kljub vsem težavam in oviram pripravijo vsako leto študijski socialni dan, izdajajo list Družabno Pravdo, organizirajo tečaje in predavanja ter sodelujejo v raznih slovenskih publikacijah s članki socialno-gospodarske vsebine.

Sv. maša

Socialni dan se je — kakor vsako leto — pričel s sv. mašo, ki jo je v kapeli Slovenske hiše daroval direktor slovenskih dušnih pastirjev, msgr. Anton Orehar. Kapelo so napolnili člani in prijatelji Družabne Pravde ter tisti ostali rojaki, ki jih zanimajo socialno-gospodarska vprašanja.

Govor msgra. Oreharja

Po evangeliju je imel msgr. Orehar pomemben govor, ki se je nanašal na predmet socialnega dne. Povedal je teles misli:

Naslov „Naša gospodarska osamosvojitve 1. 1970“ nam nakaže, kako je v ekonomskem, socialnem udejstvovanju treba upoštevati razmere in razvoj časa, da storimo svoje in storimo prav.

Tehnični napredek prinese svoje, kulturni razvoj zahteva posebej upoštevati, nas katoličane pa mora usmerjati še evangelij, kakor ga razlaga Cerkev. Ona direktno ne vodi ekonomije in ne socialnega delovanja in življenja svojih vernikov, v indirektnem usmerjanjem pa vodi tudi to njihovo življenje, da ostane v skladu z razodetjem.

Vse kristjanovo delovanje pa se mora razvijati iz polnosti njegovega milostnega življenja, katerega je začel Bog, nadaljevati pa ga mora človek sam v sodelovanju z Bogom in njegovo milostjo, katere moč se posebej čuti sedaj v postu v pripravi na Veliko noč in človeka vzpodbuja k obnovi.

Študijsko zborovanje

Po sv. maši so se udeleženci podali v gornjo dvorano Slovenske hiše. Dvorana je bila popolnoma zasedena, kar je znak, da je med našimi ljudmi še mnogo smisla za študij važnih slovenskih vprašanj.

Zborovanje je začel predsednik Družabne Pravde, g. Maks Jan, ki je v uvodu povedal, da je socialni dan v letu 1952 obravnaval isto vprašanje t. j. našo gospodarsko osamosvojitve, seveda s to razliko, da smo tedaj postavljali temelje za gospodarsko osamosvojitve slovenskih emigrantov, danes pa si nocoj ogledati uspehe in položaj, ugotoviti morebitne napake in si postaviti nove smernice za prihodnost.

Zatem se je g. Jan spomnil velikih in delavnih slovenskih socialnih delavcev, sodelavcev na socialnih dnevih in prijateljev Družabne Pravde, ki so odšli v večnost. Imenoval je nedavno umrlega predsednika Narodnega odbora, dr. Miha Kreka, ki je bil v stalnem stiku s slovenskimi socialnimi delavci. Spomnil se je škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je budno spremljal delo slovenskih socialnih delavcev. Spomnil se je tudi dolgoletnega predsednika Stalnega od-

bora socialnih dni, prof. dr. Ivana Ahčiča. (Nato je g. Jan počastil tudi spomin večletnega predsednika Stalnega odbora J. Janeza Majeršiča, in bivšega predsednika Družabne Pravde, Luka Milharčiča. Spomnil se je tudi urednika Jožka Krošlja, ki se je udeležil vseh šestnajstih dosedanjih socialnih dnevov in o njih napisal lepa poročila. Za pokoj vseh imenovanih so navzoči zmolili zdravomarijo.

Govor univerz. prof. dr. Milana Komarja

Osrednja točka letošnjega socialnega dne je bil izredno globok referat prof. dr. Milana Komarja: Osebnostni in skupnostni elementi pri gospodarski osamosvojitvi. Mnenje navzočih je bilo, da Slovenci v Buenos Airesu že dolgo nismo slišali tako aktualnega, zanimivega in izčrpnega predavanja. V kratkem izvlečku so bile glavne misli govora prof. dr. Komarja naslednje:

Ni nobene gospodarske osamosvojitve brez zrelih, samostojnih, odgovornih in iniciativnih oseb, ki vedo, kaj hočejo, kam gredo; ki znajo odkriti prave poti, ki vodijo do cilja in so sposobni uvideti, kaj je treba v določenem trenutku storiti. Ni gospodarske osamosvojitve brez osebnostne osamosvojitve. Kdor je v svoji privatni sferi parazit, prisklednik, kimavec, komur je vseč, kot pravi španski mislec Ortega y Gasset, živeti v čredi, bodisi volčji ali pa ovčji, ta pri gospodarski osamosvojitvi nima ničesar opraviti. Čredniški, brezosebni duh ubija n. pr. velika podjetja in v njih ustvarja nepotrebno birokracijo in parazitizem, ki kmalu postanejo največja ovira za gospodarski razmah.

Zato so osebnostni elementi osnovne važnosti za gospodarsko osamosvojitve. To pa velja ne samo za podjetja, ki so v rokah posameznikov, kjer posameznik, ki je na čelu, nujno igra prvenstveno vlogo, temveč velja tudi za družbe, zadrage in skupnostna podjetja. Kajti ni človeške družbe, ki bi bila vredna tega imena, ki ne bi bila družba oseb.

Od tod osnovna važnost formacije človeka, ki je v veliki meri predgospodarska in se začne v družini in nadaljuje v šoli. Kjer je družinska vzgoja slaba in šola neučinkovita, se posledice kmalu pokažejo pri gospodarstvu. V tem pogledu sodobno gospodarstvo veliko greši, ko n. pr. s svojo propagando pogosto ruši vzgojo in niža moralno in intelektualno raven družbe.

Po drugi strani pa tudi drža, da ni zrelih, samostojnih, iniciativnih oseb brez neke gospodarske samostojnosti. Seveda jemljemo tukaj pojem „gospodarska samostojnost“ v najširšem možnem smislu. Borba za gospodarsko samostojnost je borba za človekovo svobodo, borba za pravega človeka.

Osebnostni elementi se pa morajo uskladiti s cilji družbe ali skupnosti. To pa spet ne velja samo za tako imenovane družbe, zadrage ali skupnostna podjetja, kjer ne odloča samo posameznik, ampak tudi za tista podjetja, kjer je vpliv posameznika odločilen. Tudi ta ne morejo danes živeti brez ne-

prestanega usklajanja z dobrim občestvom, v katerem delujejo.

To usklajanje pa se ne doseže s trebljenjem osebnih doprinosov, ampak s pravilno izrazbo vsakega primerne osebnega doprinosu, rekli bi, z nekakšno pravno orkestracijo.

Družba, ki hoče biti človeška, to se pravi, družba odgovornih, resnih ljudi, mora v vseh smislih podpirati pravo gospodarsko osamosvojitve ali bolje rečeno osamosvajanje, ker gre razvoj vedno naprej.

Navzoči so nagradili izvajanja dr. Komarja s krepkim ploskanjem.

Koreferata gg. Marjana Loboda in Staneta Mehleta

Referatu dr. Komarja sta sledila dva koreferata. Prvega je imel g. Marjan Loboda, ravnatelj Slovenske hranilnice: O praktičnem skupnostnem gospodarskem udejstvovanju. Omenil je sklep socialnega dne iz leta 1952, da naj se namreč ustanovi Gospodarski svet, čigar naloga bi bila: proučevanje in reševanje socialnih in gospodarskih vprašanj ter dajanje pobud pri organiziranju gospodarske pisarne, nabavne in prodajne zadrage in zlasti pri ustanovitvi slovenskega denarnega zavoda. Ta denarni zavod se je ustanovil, v ostalem pa Gospodarski svet ni imel večjih uspehov. Ustanovilo se je le malo gospodarskih družb in še od teh so se nekatere kmalu razšle. Več pa se je osamosvojilo posameznih rojakov. Razlogi za to so verjetno tudi v našem narodnem značaju. Za delovanje v družbi je potrebna vzgoja.

G. Loboda je predlagal ustanavljanje ekip, ki bi se posvetile delu v gospodarskih družbah. Ekipa naj zbere večino kapitala tako, da bi bili vsi družabniki. Potrebno je tudi vnaprej napraviti med družabniki točne medsebojne pogodbe. V Argentini je še mnogo področij za gospodarsko uveljavljanje. Prav gotovo pa drži trditev, da bo samo gospodarsko močna emigracija lahko tudi versko in kulturno napredovala.

G. Stane Mehle pa je v svojem koreferatu „O praktičnem osebnostnem gospodarskem udejstvovanju“ poudaril, da gre za našo gospodarsko osamosvojitve zahvala tistim prvim našim emigrantom, ki so prišli večinoma brez sredstev v to deželo in so se postavili na lastne noge. Ti so nam pokazali pot do gospodarske samostojnosti. Nato je g. Mehle našel gospodarske stroke, v katerih se udejstvujejo naši rojaki. Gradbena podjetja je ustanovilo okoli 30 rojakov, precej se jih udejstvuje v tkalstvu, tudi v mizarstvu (celo nekaj velepodjetij imamo v tej stroki). Tudi imamo nekaj metalurških podjetij, manj avtomehaničnih. Dalje so naši rojaki krojači, čevljarji, tiskarji, fotografi itd. Zastopani je tudi trgovsko področje, vendar veletrgovin Slovenci nimamo. Za nekatere stroke pa se zdi, da med Slovenci ni zanimanja. Je pa med slovenskimi podjetniki premalo medsebojne povezave. Potrebna bi bila ustanova, ki bi se posvetila gospodarstvu med Slovenci, kajti v skupnosti je moč.

Po referatu in koreferatih se je razvil razgovor, ki je izvenel v to, da je potrebno ustanoviti slovensko gospodar-

„Ni naloga javne oblasti, da bi določala poseben značaj oblik človeške kulture, marveč ta, da zagotovi ugodne pogoje in sredstva za napredek kulturnega življenja pri vseh. Tudi pri narodnih manjšinah. Zato je predvsem treba paziti na to, da bi kultura, odvrnjena od njenega lastnega namena, ne bila primorana služiti političnim in gospodarskim silam.“

Konciliska konstitucija o Cerkv v sedanjem svetu, § 59, 1

Deželne volitve na Koroškem

Preteklo nedeljo so bile na Koroškem volitve v deželni zbor. Kot najmočnejša stranka so iz njih izšli socialisti kakor je to že običajno. Toda to pot so dosegli to, kar jim do sedaj še nikoli ni uspelo: dosegli so absolutno večino. Napređovali so za dva sedeža, od 18 na 20. Ker šteje koroški deželni zbor 36 članov bodo v bodočih letih socialisti praktično gospodar dežele.

Avstrijska ljudska stranka, ki so jo z glasovi podprli tudi krščansko usmerjeni Slovenci, je ohranila svojih 12 sedežev, dasi je izgubila pol odstotka glasov. Stranka liberalnih „svobodnjakov“, Freiheitspartei Oesterreichs, ki je najbolj nestrpna do Slovencev, je izgubila eno mesto. Od petih je padla na štiri. Ker po koroški ustavi lahko vstopijo v deželno vladno le stranke, ki so prejele vsaj pet mandatov, svobodnjaki v novi vladi ne bodo več zastopani. Vlada bo sestavljena le iz obeh glavnih strank. Pet resorjev bodo imeli socialisti, dva pa avstrijski krščanski demokrati.

Velik neuspeh so doživeli tudi komunisti. Zgubili so edini sedež, ki so ga v deželnem parlamentu še imeli. Značilno pa je, da so porastli na glasovih v nekaterih zelo slovenskih krajih kot so Globasnica, Škocjan, Pliberk, Žitara ves, Djekše. Zanje so glasovali zlasti mlajši. Nekateri menijo, da so s tem hoteli protestirati proti prepočasemu reševanju vprašanj slovenske manjšine.

Ljubljansko „Delo“ piše, da bo morala Slovenec Janko Ogris iz Bilčova, ki je podpredsednik levičarsko usmerjene Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, prišel kot deželni poslanec v koroški parlament, če bodo namreč nekateri deželni poslanci, ki so bili izvoljeni pred njim na socialistični listi, vstopili v novo vladno. Mi v to ne

sko ustanovo, ki bo v pomoč slovenskim podjetnikom.

Resolucije

Predsednik Jan je nato prečital naslednjo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

Smatramo, da je čimdalje večja gospodarska osamosvojitve rojakov najboljše jamstvo naše verske in narodne odgovornosti in zavednosti. Dajemo javno priznanje vsem našim zdomskim gospodarskim in socialnim ustanovam ter vsem posameznikom, ki se na tem področju trudijo. Poudarjamo, da ima zasebna lastnina svoje socialne dolžnosti, katere naj v bodočnosti pridejo do razraza zlasti v bolj organiziranem sodelovanju na gospodarskem področju. Vsa naša zdomska društva in časopise naprošamo za sodelovanje v najširšem pomenu besede. Slovensko hranilnico in posojilnico Sloga in Družabno Pravdo pa izrecno naprošamo, da prevzamejo skrb za uresničenje te resolucije.

verjamemo dosti, ker vemo, da so tudi socialisti pod hudim pritiskom koroških nacionalističnih nestrpnostev. H. Sima, sedanji deželni glavar, je že izjavil, da je Ogrisov vstop v deželni zbor „stvar odločitve strankinoga vodstva.“ Z drugo besedo: bomo šele videli. Dvomimo, da bi imeli koroški socialisti toliko poguma kot so ga imeli tržaški, ko so kljub gonji italijanskih šovinistov poslali v tržaški mestni odbor Slovence Hrečka.

Kaj pišejo

Iz pisma iz domovine ponatiskujemo odstavke, ki se nanaša na položaj šolskih sester na otoku Struga na Krki:

„Gotovo te bo zanimalo, če ti povem, da naše bivanje na Strugi ni preveč sigurno. Na pomlad je naše časopisje pisalo, da bodo Strugo priključili hotelu Otočec. Na Strugi bodo nudili gostom konje za jahanje in kočije za vožnjo. To se pravi „nuncie“ pa kam drugam. Ker je kriza za denar, ta načrt ne bo izveden že jutri, toda verjetno v nekaj letih pa že. In tedaj bo nastal problem, kam z nami. Na slabše ne bomo šle, to smo jasno povedale. Pošteno bi bilo, da nam vrnejo, kar so nam vzeli, toda kaj takega upati je skoro predrzno. Ko ne moremo pričakovati posrečene rešitve od strani tistih, ki morajo skrbeti za to, se bolj zanašamo na Boga, da nam bo ob tistem času — On pomagal.“

Tako pismo od doma. V boljše razumevanje dodajmo le, da je red „ubogih šolskih sester Naše Gospe“ imel pred revolucijo v šmihelu pri Novem mestu osnovno, meščansko in gospodinjstvo šolo; pa še internat v Ljubljani in gospodinjstvo šolo na Jesenicah. Komunisti so jim vse imetje zaplenili, sestre pa pregnali na otok Strugo, od koder se bodo morale sedaj ponovno umakniti.

Nova knjiga o tržaškem problemu

Uspeh dr. Novaka

V založbi The University of Chicago Press, Chicago, 5750 Ellis Avenue, Chicago Illinois (ena izmed desetih največjih univerzitetnih založb) bo konec marca izšla knjiga dr. Bogdana C. Novaka: „Trieste 1941-1954: The Ethnic, Political and Ideological Struggle“. (Trst 1941-1954: Etniški, politični in ideološki boj). Knjigo bo lahko naročiti na gornjem naslovu. Obsegala bo 526 strani, vključno z indeksom in bibliografijo. Cena bo znašala 16,50 dolarjev. Organizacije in knjigarne lahko dobe knjigo s popustom. Knjiga se bo lahko naročila tudi v londonskem uradu tiskarne. Ko prejmemo knjigo v oceno, bomo o njej podrobneje pisali.

Hrvatje in Srbi ob smrti dr. Kreka

Ob smrti dr. Mihe Kreka, so se ga v svojem časopisju lepo spomnili tudi Hrvatje in Srbi. Tu prinašamo dva ponatisa.

Hrvatski Glas

V Hrvatskem Glasu je dr. Juraj Krnjević, naslednik dr. Mačka na predsedstvu Hrvatske Seljačke Stranke, zapisal v spomin dr. Kreka sledeče vrstice:

Od prijatelja iz Clevelanda sem prejel žalostno vest, da je umrl dr. Miha Krek, predsednik Narodnega Odbora za Slovenijo in Slovenske ljudske stranke. Za dobo vojne je bil on slovenski podpredsednik jugoslovanske vlade v Londonu, medtem ko sem bil jaz hrvatski podpredsednik. Po vojni se nisva velkokrat videla, niti se nisva politično povsem razumela, kar je bilo meni vedno žal. Tega pa ni razumeti kakor da bi bilo kdaj sovražno razpokošenje med nama. Dr. Krek je bil zelo pošten človek in iskren prijatelj hrvatskega naroda. Med vojno, ko smo bili skupaj člani iste vlade, ni bilo nikoli prepira med nami, hrvatskimi ministri in njim. Nikdar on ni

potegnil s Srbi proti nam. Tudi takrat ni z njimi nastopal proti nam kadar se ni strinjal z našim zadržanjem. Oo taki priliki je večkrat rekel: V čemer se sporazumejo Hrvatje in Srbi, s tem sem tudi jaz sporazumen.

Spomin nanj bo ostal svetel med Hrvati, ki smo imeli priliko, da smo ga poznali. Želim mu večni mir in pokoj; njegovi gospe in sinu, kakor tudi slovenskemu narodu pa izrekam iskreno sožalje.

Glas Kanadskih Srbov

Srbi pa so se dr. Kreka spomnili v Glasu kanadskih Srbov z dne 27. novembra. Posvetili so mu celo stran. Podrobno je opisan pogreb dr. Kreka. Spominski članek s sliko dr. Kreka pa je napisal R. L. Knežević. V uvodu prikaže dr. Krekov življenjepis in poudari, da se je zgodaj posvetil politiki in da je rasel in se razvijal kot politik pod vodstvom dr. Korošca. V emigraciji je bil ena najbolj spoštovanih in ena

najbolj cenjenih osebnosti. Nato pa nadaljuje takole:

„Krek ni pripadal krogu takozvanih „integralnih Jugoslovanov“. Iskreno pa je zagovarjal Jugoslavijo, v kateri so povezani Srbi, Hrvati in Slovenci. V tem svojem prepričanju je bil miren, pa vendar odločen. Ni se rad prepiral o tem s tistimi, ki so bili drugega mnenja. Značilen v tem pogledu je njegov prvi govor Slovincem 6. julija 1941 ko smo se kot vlada premagane in razkosane države znašli v Londonu. Usoda vseh nas Jugoslovanov je bila temna. Poročila iz Jugoslavije so bila vedno strašnejša. Krek je takole govoril Slovincem: „Najprej bi rad srčno pozdravil ves slovenski narod. Toda še rajše bi jokal, kakor pošiljal pozdrave. Vsaka solza bi bolj pokazala naše razpoloženje in bridkost ki so nas zadele, kakor je mogoče izraziti s kakršnokoli besedo. Mi Slovenci smo postali žrtev zatiralcev, katero Hitler goni iz lastnega doma... Nemci preseljujejo Slovence iz slovenske zemlje in jih vozijo kakor živino na jug v srbske kraje... Nemci so v par tednih uničili vse kulturno življenje v celi Sloveniji. Golgota in trpljenje Slovencev sta nepopisni... Pozdravljam Vas z

besedami Evangelista s pogledom na današnje čase: „Vi vsi, ki ste seme iz Kravavega naroda mislite samo eno: kako boste svoje moči posvetili rešitvi slovenskega naroda in obnovitvi jugoslovanske države in delajte za njeno rast in blagostanje...“ Dvajset let smo se prepirali resno in neresno o enakopravnosti. Sedaj smo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci izenačeni v nesreči, ponižanju in trpljenju. Skupno trpljenje naj privede do skupnega vstajenja iz novega življenja jugoslovanske narodne skupnosti, ki bo našla v novo urejeni srednji Evropi in na Balkanu svoje odlično mesto.“ (Službeni list, London št. 2.-6. septembra 1941, str. 8).

Nato govori Knežević o razmerah v Jugoslovanski vladi v Londonu. Poudarja pomen jugoslovanske Narodnega odbora v Londonu pod predstvom prof. Slobodana Jovanovića v katerem so delovali šefi in prvaki radikalne, zemljoradniške, samostojno demokratiške in jugoslovanske nacionalne stranke, kakor tudi jugoslovanske in muslimanske organizacije. Ugotavlja pa, da je bil največji nedostatek tega jugoslovanskega odbora v tem, ker v njem ni bilo predstavnikov hrvatske Seljačke stranke in Slovenske ljudske stran-

ke. Nato dodaje: „Slovenci niso vstopili v noben odbor v katerem ni bilo obojih, to je Srbov in Hrvatov; to pa zato, da ne bi izgledalo, da se vežejo z enim in otežujejo položaj drugim.“

Potem ko poudarja Knežević, da je dr. Krek jasno videl svojo politično pot in ni nikdar okleval, zaključuje svoj članek tako:

„Ena največjih odlik dr. Mihe Kreka kot človeka in kot politika je bila v tem, da ni bil enostranski, da ni bil fanatik, in da njegovega patriotizma ni spremljala mržnja. On se je z globokim prepričanjem v pravilnost svojih idej zavedal, da je politika v veliki meri v tem da spraviš v sklad interese svoje skupine odn. naroda s potrebami in interesi drugih skupin odn. narodov. Kdor hoče, da bo vse tako, kot misli on, ta hoče boj. Miha Krek kakor pok. Vladko Maček, sta bila človeka dobre volje, duševne uravnovešenosti, moza sporazumevanju. Ljudi takih lastnosti potrebujemo tudi danes v emigraciji in ta potreba bo še večja v bodočnosti, ko bomo morali medsebojne odnose urediti z dogovorom na trajnih osnovah. Zato smo prepričani, da je smrt tega, z redko modrostjo obdarjenega in umerjenega moža tragična izguba za vse narode Jugoslavije.“

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Na skupščini Slovenske Akademije znanosti in umetnosti so bili izvoljeni za redne člane dosedanja dopisni člani dr. Dragotin Cvetko, Lojze Dolinar, dr. Svetozar Ilešič, dr. Janez Milčinski, dr. France Novak in dr. Andrej Župančič. Za dopisne člane pa so bili imenovani: dr. ing. Davorin Dolar, dr. Josef Kratochvil, ing. arh. Marjan Mušič, dr. ing. Janez Peklenik in dr. ing. Miha Tišler.

SENTRUPERT — V Slovenski vasi pri Sentrupertu živi 65-letni kmet Leopold Kozlevčar, ki ima visokošolsko izobrazbo in je razen tega lastnik enega redkih zasebnih muzejev. V svoji hiši ima nad 1000 večjih starin, okoli 200 pečatov nekdanjih slovenskih imenitnikov, slike Groharja, Gasparija, Berganta in Sedeja ter porcelanast ciborij, ki ga je uporabljal Primož Trubar. Na vprašanje, ali kaj prodaja, je Kozlevčar odgovoril, da jabolka, krompir in seno prav rad, od zbirke pa ničesar. Zbirko rad vsakomur pokaže in kot nekdanji konservator jo tudi vzdržuje, ni se pa še odločil, komu jo bo zapustil.

LJUBLJANA — V razstavnih dvorani Univerzitetne knjižnice je bila do 26. februarja razstava rokopisov in številnih osebnih dokumentov predstavnikov slovenske moderne, pesnikov Ketteja in Murna. Razstavo je pripravil rokopisni oddelek univerzitetne knjižnice s sodelovanjem novomeške študijske knjižnice.

BLAD. — Dela za obnovo in uređitev Otoka, ki so se začele poleti 1969 bodo končane do leta 1971; vendar bodo turisti mogli na Otok že to poletje. Po novem bo otok razdeljen v kulturnozgodovinski in gostinski del. Prvi bo obsegal cerkev, zvonik, hišo poleg cerkve ter cerkveno dvorišče, gostinski del pa staro gostilno, bivšo prostijo in nov gostinski objekt, ki bo zgrajen med obema starima.

ŠMARJE-SAP — V dveh urah, od pol sedme do poldevete ure, se je 5. februarja na avtocesti pri Šmarju zaleto kar 24 vozil: 18 osebnih avtomobilov, 4 tovornjaki in 2 avtobusa. Vzrok: neprimerna hitrost na poledeneli cesti; posledice: štirje ranjeni.

LJUBLJANA — Inozemski turisti so lani prinesli 83 milijonov deviz, ali 28% več kot 1969, toda število nočnin je bilo le 14% več kot 1969 (2.100.000).

JESENICE — V jeseniški železarni so zaradi pomanjkanja koksa morali ustaviti 7. februarja proizvodnjo surovega železa v eni izmed dveh visokih peči. Ustaviti so morali delo zaradi neredne dobave koksa iz koksarne Lu-

kavac. Jeseniška železarna je stalen odjemalec te tovarne, ki pa je že lani neredno dobavljala potrebni material. Koksarna je pripravljena še naprej dobavljati koks, toda zahteva zvišanje cen za 17 odstotkov, sklenitev pogodbe za 15 let ter še sofinanciranje železarne za graditev novih peči za koksanje. Delavski svet železarne je zahteval od vseznih organov odobritev uvoza starega železa in koksa, da bi premostili težave.

LJUBLJANA — Ljubljanske mlekarne bodo popolnoma opustile prodajo mleka v steklenicah. Čeprav je papirnata embalaža za mleko dvakrat dražja kot obrabnina za steklenico, se privarčuje razliko pri prevozu in pranju steklenic.

LJUBLJANA — Po podatkih statističnega letopisa je bilo leta 1969 od 1.710.618 prebivalcev Slovenije še 412.562 kmetov. Število kmečkega prebivalstva v Sloveniji upada leto za letom. Tako je bilo l. 1964 še 20,1% kmečkega prebivalstva, lani pa le še 24,2%. Nad 50% kmečkega prebivalstva ima samo še sedem občin v severovzhodni Sloveniji: Murska Sobota 66%, Sv. Lenart 65,3%, Ormož 64,1%, Lendava 61,4%, Ljutomer 54,6% šmarje pri Jelšah 54,6% in Sentjur pri Celju 50,3%.

Umrli so: Ljubljana: Jože Vider šol. upravitelj v pok., Ana Gradič roj. Pavlin, Antonija Ramovž uč. v p., Anton Petrič, Hinko Prelovec, Ciril Igljčar, Jože Cesar, Edmund Jugovič podpolkovnik v p. (93), Ivan Marinšek, Jože Zupan, Anton Hudež (80), Mihael Snedec (77), Ljubo Škrlič, Ivka Eržen vdov. Cerjak roj. Pipan, Franc Malis (83), Marija Trinko-Zupančičeva roj. Kastelic.

Maribor: Franc Plevanč, Jožefa Koren (73), Zofija Rakovec (93), Andrej Šabec, Marija Žnidar, Cecilija Merkuš (82), Franc Žerjav, Antonija Kolednik, Alojzija Kos (82), Matija Augustinčič (75), Julijana Kukovec (78), Marija Zorman.

Franka Marinko, Vnanje Gorice, Aleš Maslakov, Kamnik, dr. Vladimir Baša, Gorica, Ivanka Arnež roj. Srebrnjak, Javornik, Vinko Šlibar, Bled, Karol Urbančič, Ihan, Frančiška Jerab roj. Gladek, Vrhnika, Franc Mrhar, Laze, Frančiška Hodnik roj. Gostiša, Dol. Logatec, Frančiška Brezar roj. Aleš, Kranj, Alojz Hren, stavbenik, Ribnica, Katarina Primčič, Gornje Cerovo, Frančiška Rejner roj. Vozel (3), Alojz Vogrič, Kranjska gora, Janez Šojer, Brezovica, Karel Henigman, Dol. Toplice, Katarina Urankar (91), Breze.

Rev. Matija Lamovšek - 70-letnik

Spominski članki za jubilarne visokih let niso nobeni nekrologi, nasprotno izraz hvalečnega priznanja za delo, ki ga je jubilar opravil in kljub temu ostal še ves živ za delo, lep zgled mlajšim.

To hočemo povedati ob sedemdesetletnici g. Matija Lamovška, rojenega 11. marca 1900 v župniji št. Rupert na Dol. Po maturi v škofskih zavodih v št. Vidu, je vstopil v bogoslovje v Ljubljani in bil 29. junija 1925 posvečen v mašnika, naslednje leto je prišel za kaplana v težko župnijo Selca nad škofjo Loko, farno z veliko gorskih podružnic in zunanjih šol, trd oreh tudi za mladega kaplana. Po 8 letih kaplanovanja v Selcah je prišel v župnijo Devica Marije v Polju, težko delavsko župnijo v predmestju Ljubljane, kamor se je posebno zagrizel že več let pred revolucijo komunizem, razrahljal celo katoliške organizacije. To je dušnim pastirjem postavljalo težke probleme. V tej župniji je jubilar dočkal l. 1941 in odhod v begunstvo l. 1945.

Beginstvo je preživel najprej v Kellerbergu, nato v Spittalu ob Dravi, kjer je kmalu ob prihodu prevzel vodstvo dušnega pastirstva med slovenskimi begunci do odhoda v Argentino, kamor je prišel l. 1949.

Ko ga je rajni nadškof dr. Solari sprejel v nadškofijo La Plata, je bil nastavljen najprej za kaplana v Baraderu in nato v Quilmesu, nato je prišel l. 1954 za hišnega duhovnika v zavod Sagrado Corazon v Castelarju, kjer je služil polnih 14 let. L. 1969 ga je nad-

škof-koadjutor dr. Aramburu sprejel v nadškofijo Buenos Aires in imenoval za hišnega duhovnika v zavod Divino Rostro v Parque Centenario.

Vsa leta je rad pomagal v dušnem pastirstvu za Slovence, bodisi kot katehet v San Justu, Ramos Mejia in najdalje v Moronu, bodisi s spovedovanjem in pri organizacijah. Ko je bilo pa ustanovljeno samostojno središče slov. dušnega pastirstva za Morón-Castelar, je prevzel njegovo vodstvo in ga ohranil do danes.

Osnovna poteza njegovega je zvestoba duhovniški družbi in skrbi za dušni blagor slov. izseljencev. Če mu morajo biti hvaležni argentinski škofje, redovnice in verniki za delo, ki ga je na njihovih ustanovah opravil, mu moramo biti posebej še Slovenci, ko je dejansko porabil vsak čas za delo med Slovenci, v razmerah, ki niso bile vedno ugodne.

V vsem življenju ga kot duhovnika označuje jasnost o poklicu in delu, nikdar ni dvomil, kako je treba ubogati škofa in učiti nauk, tudi z nevarnostjo svojega življenja, kar se je posebej čutilo ob nastopu komunizma v tako izpostavljenem področju kot je bila župnija v Polju. Nikdar se v tem ni razkazoval, ne doma, ne v izseljenstvu, vsem je pa zgled odločnosti. Isto velja za njegovo delavnost, ko zna do podrobnosti porabiti čas za pripravo in izvršitev dela, pri tem nič ne toži nad utrujenostjo let. Ne brani se dela in dobro ga opravi.

Čestitamo mu k opravljenemu delu in mu želimo še dosti zdravih let!

SLOVENC I V ARGENTINI

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Jožeta Mozetič in njegove žene ge. Stanke roj. Marinček, sta se rodila sinčka dvojčka. Čestitamo!

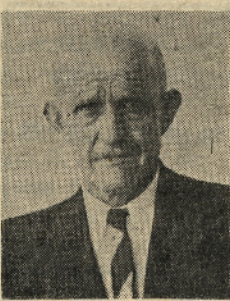
Krščen je bil Cristian Martin Ašič, sin dr. Vitala in dr. Rosite roj. Tropea. Botrovala sta g. inž. agr. Marko Bajuk in gđ. Eleny Yomayel.

ZLATA POROKA

Nedavno sta praznovala zlato poroko v župniji Santa Rita v Boulogni pri Buenos Airesu goriška rojaka: g. Jože Menič in njegova soproga ga. Tereza roj. Kračina. Po sv. maši Bogu v zahvalo v naši cerkvi sta se podala na svoj dom, kjer sta skupaj s svojimi otroki in sorodniki ob kupici vina in prigrizku praznovala svoj zlati jubilej ob spominu na svoj izgubljeni dom, kakor poje Gregorčič: Pod trto bivam zdaj, srce pa gori mi sili, nazaj v planinski raj.

Vernim in zavednim goriškim rojakom iz srca čestitamo.

KRAJNIOV ATA — OSEMDESETLETNIK

Pred desetimi leti smo pisali v našem tedniku, da je tedaj praznoval 60-letnico, pa smo se zmotili za deset let. V nedeljo 1. marca t. l. je praznoval osemdesetletnico, odkar se je rodil na Suhi pri škofji Loki.

Krepak in močan kmet je preživel 50 let v domovini, potem pa je moral iti s svojo številno družino, petimi dekleti in tremi fanti na pot čez Ljubelj s polnaloženim domačim vozom in konjem, da je potem vse to pustil na Vetrinjskem polju, sina pa potem še izgubil doma. Pot njegove družine je vodila preko Pegeza v Spittala v Argentino. V taboriščih je bil znan po svojem „pritrkovanju“ na „šine“ in je tudi napisal brošurico „Slovenski pritrkovavec“, oz. je napisana po njegovem strokovnem pripovedovanju. Tam v taborišču se je ta „gruntar“ naučil „bognerstva“. Toda v Argentini je služil kot mizarski pomagáč pri raznih slovenskih tvrdkah in zdaj uživa „pokoje“ (ne penzije, ki si je v Argentini ni „prislužil“) pri svojem sinu Tonetu. Pred pol leta mu je umrla žena Ivana, s katero je malo prej praznoval zlato poroko. Vse otročke ima poročene in tako se je zadnjič zbralo pri njem skoro dvajset vnukov in vnukinj od petindvajsetih, ki jih ima. Lepa družina in lep patriarh, naš Krajnikov stari ata, osemdesetletnik. Ob jubileju mu je čestital na obilnem asadu v imenu rojakov Jamnikov Tine. Njemu se pridružujejo tudi drugi Slovenci: še mnogo krepkih let!

CASTELAR

2. tombola na Pristavi

Letošnji 2. Pristavski tomboli je bilo vreme zelo naklonjeno, ne tako, kot lani, ko smo imeli tombolo kar tri nedelje. Naklonjenost so pokazali tudi Slovenci, ki so od blizu in daleč prišli na Pristavo in porabili dan ne samo za iskanje sreče, ampak tudi za prijetno kramljanje med znanci.

Kvatern in činkinov je bilo lepo število, pa tudi tombol, celo več kot lani. Pridne pristavske kuharice so poskrbele za jedajo, za pijačo pa odborniki Društva Slovenska Pristava. Tombolska komisija in napovedovalca številok so bili isti kot lani, saj so vsi dokazali, da se na take stvari spoznajo. In malo po napovedani uri — treba se je bilo najprej odžejati — je „glavni“ France Zure dal nalog za klicanje številok. Prav kmalu so začeli prihajati dobitniki kvatern in činkinov in že je začelo vsem hitreje biti srce: Kdo bo zadel prvo tombolo, lepo veliko omazo za jedilnico, dar podjetja Grant SRL. Pa ni bilo treba dolgo čakati. Dobila jo je gospa Krošljeva iz Castelarja. Ker sama ni mogla priti na Pristavo, je številke črtala Fajdigova Jelica. Še malo pa so tudi druge tombole; loščilec, likalniki, pribor, slike in tako dalje dobili lastnike; ostale, ki niso nič zadeli, pa smo tolažili s 3. Pristavsko tombolo ter jih še sedaj vabili nanjo.

CARAPACHAY

Skavtski večer

V soboto, 8. februarja je bil v Slovenskem domu v Carapachayu prijeten skavtski večer, za zaključek poslovnega leta skavtskega združenja. Prireditelj je otvoril šef slovenskega skavtizma g. Trtnik Marij. Obrazložil je pomen in namen večera, nakar je razdelil nagrade skavtskim edincem in posameznikom, za tekmovanja v raznih disciplinah. Bila sta nagrajena voda Jelen in Orel (kljub prednosti prvega, ki pa ga sestavljajo starejši skavti) ter posamezniki Janez Žnidar, Frido Klemen, Papež Franci in Tomaž Bujas. Številno občinstvo in ostali skavti so nagrajenim burno ploskali.

V drugem delu programa (vodili so ga člani sami) so najprej čestitali šefu g. Trtniku k rojstnemu dnevu, nakar so sledili razni nastopi, petje, skavtske igre in šaljive točke, v katerih so natopajoči dokazali svojo dovršenost.

Po končanem nastopu so bili skavti deležni malega prigrizka, medtem ko so se starši zbrali na sejo, kjer so predebatirali pod vodstvom g. Trtnika razne probleme skavtske organizacije. V sejni sobi je bila tudi razstava skavtskih ročnih del.

Goriška in Primorska

Uspelo gostovanje

V nedeljo, 22. februarja je v Katoliškem domu v Gorici gostoval cerkveni pevski zbor od Svetega Ivana v Trstu.

Spored je obsegal dva dela. V prvem je zbor pod vodstvom gđ. Nade Žerjavle izvajal Satnerjevo „Pozimi iz šole“, Ferjančičevo „Tone, sonce, tone“ ter Venturinijevo „Znamenje“. Vmesni vložek je predstavljala nastop pisatelja Josipa Kravosa, ki je podal dve svoji črtici, nakar je zbor odpel še „Nocoj se mi je sanjalo“, srbski venček in „Naše gorje“.

V drugem delu je najprej nastopila tržaška pesnica Marija Mijot, svetoivanski zbor pa je podal še šest pesmi: „Mornar“, „Na planine“, Fleišmanovo „Luna sije“, „Pod lipo“, Schwabovo „Večer na morju“ ter zaključil z „Zdravljico“ tržaškega skladatelja Ubalda Vrabca.

Koncert je res lepo uspel, saj spada zbor Sv. Ivana med najboljše nepoklicne slovenske tržaške zборе.

Akademija v čast sv. Cirila in Metoda

V nedeljo 15. februarja so se Goriški Slovenci poslovili od Cirilmetodiskega leta. Že lani so ob priliki 1100-letnice smrti sv. Cirila (14. febr. 869) imeli velike slovesnosti. Ob letošnji priliki pa so organizirali slavnostno akademijo.

(Najprej je bilo v cerkvi sv. Ignacija bogoslužje božje besede za zedinjenje vzhodnih kristjanov. Nato pa so navzoči šli v dvorano Katoliškega doma, kjer

je najprej spregovoril prof. Mirko Rižavec, ki je sveta brata prikazal zlasti v njunih toplih odnosih do takratnih panonskih Slovencev.

Za tem so se na odru razvili prizori iz življenja svetih bratov pod naslovom „Hoja za pradednimi častmi“. Sv. Ciril je namreč zlasti svojim slovanskim kristjanom rad govoril o teh časteh. Mislil je na stanje milosti božje, s katero je obdaril Bog našega pradedna Adama, pa jo je on za vse potomce zapravil in jo lahko njegov potomec le v sv. krstu zopet pridobi.

Prizore je mojstrsko pripravil in zli v umetniško celoto dramaturg in režiser Aleksij Pregarc. Kot lektorici sta nastopali gđ. Kazimira Blažič in Metka Klanjšek. S pevskimi točkami pa je nastopil za to priliko novooživljeni ekumenski pevski zbor pod vodstvom prof. Stanka Jericija. Igralci so se presenetljivo vživeli v svoje vloge in besedilo dobro obvladali. Zato pa so bili tudi ob koncu deležni burnega ploskanja.

Akademski prizor so uspešno ponovili tudi v Trstu in sicer v Marijinem domu v nedeljo 22. februarja.

Obisk dr. Grmiča v Trstu

V dneh od 14. do 16. februarja se je mudil na Tržaškem mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič. Imel je več predavanj, med njimi o „Krščanskem humanizmu“, zamejskim duhovnikom pa je govoril o „Cerkvi danes“. V nedeljo je za Slovence v Trstu maševal in opravil tudi obred sprejema novih članic v Marijino družbo.

Vsak teden ena

VEČER V TIROLAH

Branko Rozman

Tirolska prst diši po močnem vinu. Nebo se skloni na lesene strehe. Rumeni cveti spijo na češminu.

Kot bi doma bil, zdi se mi, pri delu in bi se menil z njim o sreči v raj. Uljnak za hrushko ve povest o večnem medu.

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

9. marca 1950 — št. 10

KOCBEKOVA TOVARISIJA Nadaljevanje in konce

...O, ta izvršni odbor! Vsi člani tega odbora, ki niso bili čisti komunisti od začetka, čutijo, da nič ne pomenijo, pa vsi ti partizanski junaki od krščanskih socialistov do levičarskih sokolov ne upajo migniti z mezinem, ko jih Kidrič in Kardelj in Maček gonijo tja in sem. Imamo občutek neresnosti kakor da nas je kdo potegnil "se mu izvije priznanje na 279 strani. Celo v bunkerjih ločijo te priveske komunizma od pravih voditeljev, ki so le čistokrvni komunisti. Kakor jetniki komunističnega vodstva se čutijo, pa naprej ubogajo kot vprežena živina. Ko ubijejo Ehrlicha, zvedo ti junaki za „obsodbo“ šele po izvršenem dejstvu. Ubogi Kocbek ima le dolžnost zagovarjati ta umor. Zagovarja ga s tem, da ima tisti, ki je „odgovoren za kolektivno usodo, pravico biti neusmiljen, sme vzeti življenje posamezniku in odkloniti ozire na osebne kvalitete in namene“ (27). Roparski poglavar, ki je odgovoren za kolektivni roparjev, ima pravico moriti! — In spet: „Kurir je prinesel vest, da so naši likvidirali Natlačenca“ (214). Član izvršnega odbora zve za izvršeno obsodbo po kurirju! Spet opravičuje umor: „Duhovščina je izgubila tistega klerikalnega veljaka, ki je bil do skrajnosti pripravljen varovati njene koristi. Lahko rečemo, da v klerikalnem taboru zdaj ni več človeka, okrog katerega bi se mogla bela garda enotno zbrati“ (215). — To je bil torej razlog za Natlačenovo usmrnitev! Prizna, da čuti „sodgovornost za razvoj v Ljubljani“ (214), zato ga je malo zadelo, da se je to dejanje osvoboditve izvršilo brez nje. Poudarja pa, da ga novica „ni prizadela kot moralna nepravilnost“. Umor sam torej odobrava.

...Pa se le zdi, da ga ta moralna nepravilnost včasih zapeče. Težko je vest prekrčiti z gostobesednostjo. Na dolgo besediči sam s seboj, da bi sebe prepričal: „Da je današnja silovitost v pravem smislu moralna“ (217). Pa ravno to dolgo prepričavanje samega sebe priča, da ni prepričan, da sme komunist pod krinko osvobodilnega boja moriti.

...Tovarišija! gotovo ni knjiga junastva. Na nekaterih mestih naravnost vpije, kako ponižujočo vlogo igrajo v Osvobodilni fronti komunistični priveski... To manjvrednost pisatelj tudi s tem podčrta, da pogosto imenuje komuniste avantgardo. Na str. 356 pripoveduje: „Med vsemi skupinami, formacijami in strankami, ki sestavljajo Osvobodilno fronto, lahko le o komunistični stranki rečemo, da je prava zgodovinska sila. — Vsem potrebam (osvobodjenja) ne more nihče tako ustreči, kakor elita slovenskih komunistov, ki je že do zdaj nastopala iniciativno v Osvobodilni fronti. In na naslednji strani pove: „V imenu skupine (krščanskih socialistov) smo izjavili, da se odrekamo samostojni organizaciji svojih aktivistov, ker hočemo s tem koristiti čim večji ne Fronte. Obenem pa smo slovenski komunistični stranki priznali potrebo in pravico po njeni dosednji organizaciji aktivistov.“ — Torej pravi aktivisti med partizani so le komunisti. Tako so komunisti polagoma pozobali te priveske, ki so jih razni Kocbeki speljali v komunistično družbo.

...Kocbek upravičeno očita Musoliniju „votel patos“ (272). Toda mož ne vidi bruna v svojem očesu. Kaj je drugega kot votel patos, če kdo zapiše: „Mislim, da tega nihče med nami še ni dejal: partizanstvo so slovenske duhovne vaje“ (282).

SLOVENCI POSVETU

KANADA

Iz življenja v župniji Brezmadežne

Za doraščajočo mladino je Katoliška ženska liga organizirala letos plesno šolo. V tej šoli se mladeniči in mladenke ne uče samo plesati, ampak tudi olikana vedenja v medsebojnih odnosih. Katoliška ženska liga in Zveza katoliških mož in fantov skrbita tudi za izobraževanje mož in žena, fantov in deklet. Tako je možem in fantom predaval dr. F. Porovne o vplivu nikotina na zdravje, Peter Čekuta je pa govoril možem in fantom o znamenjih sedanjega časa in o družbenem sistemu v Severni Ameriki. Oba predavatelja sta bila zelo ugodno sprejeta in razgovori po obeh predavanjih so pokazali, da se moške in fantje za taka predavanja zanimajo. Ženam in dekletom je pa Peter Čekuta govoril o mlademu rodu in kaj naj one kot žene in matere store, da se mladi slovenski rod slovenski skupnosti ne bo oddaljil. Razgovor je pokazal, da je problem med starimi in mladimi pereč in da bo treba nanj polagati veliko pozornosti.

Slovensko gledališče v Torontu

Slovensko gledališče v Torontu je gostovalo v dvorani Brezmadežne z veseloigro: Naprošeni ženin. Režiser J. Vilko Čekuta je zbral igralce iz obeh slovenskih župnij, tudi mlade in jih je kar dobro izvežbal. Dvorana je bila polna, tudi veliko mladine; smeh je ves čas spremljal igralce, kar je pričalo, da so dobro igrali.

Za dobro voljo

Nemogoče

V izlozbi neke trgovine z naočniki je visel tale napis: „Če ne morete prebrati teh vrstic, stopite v našo trgovino. Potrebujete očala.“

Premlad

Profesor: „Kdo je bila tista gospodična, s katero sem vas včeraj videl na cesti?“

„Sestrična.“

„Profesor: „Zapomnite si, da v vaših letih človek še ne sme imeti sestrične.“

Od doma

Po zadnjih podatkih imamo v naši deželi 17.500 raznovrstnih direktorjev, ki nimajo osnovne šole. Pri tem je mišljena nova osnovna šola z osmimi razredi, ne pa stara s štirimi.

Ko bi lahko direktorje zamenjali kot dinarje! Od 17.500 starih bi dobili samo 175 novih...

„Si že kdaj premišljeval, kaj bi storil, če bi imel direktorjevo plačo?“

„Ne, zato se pa pogostoma sprašujem, kaj bi storil direktor, če bi imel mojo.“

Lepo je v naši domovini biti — zaposlen v tujini.

Gospodje in tovariši

Včasih so bili v Sloveniji vsi „tovariši“. Iz sledečega humoriističnega članka pa lahko razvidimo, katero pravilo je merodajno za razlikovanja „gospoda“ od „tovariša“. Članek je izšel v ljubljanskem „Delu“.

Minili so časi, ko smo bili vsi tovariši, pa tudi tisti, ko so bili naši dedki gospodje, babice pa gospe. Zdaj smo lepo razdeljeni v več skupin: gospodje, tovariši in gospodje tovariši.

Ker je od tega, kako človek nagovori svojega sočloveka, marsikaj odvisno, ne bo odveč, če na tem mestu na kratko obrazložimo komu — in ob kakšni priložnosti — je treba reči gospod in komu tovariš. Stvar seveda ni tako enostavna, kot je videti, saj so nekateri tovariši ob določenih priložnostih gospodje, marsikateri gospod pa včasih potrpi in dopušča, da mu pravijo tovariši.

Najprej moj primer. Šel sem v banko in prosil za potrošniški kredit.

„Malo boste pač počakali, tovariš, so mi dejali.

Čakal sem in pričakal, dobil sem ček. Šel sem v trgovino nakupovat pohištvo.

„Izvolite, sedite. Kaj gospod želi?“ so me vprašali.

Tako, vidite, človek napreduje iz tovariša v gospoda. Če je bolj zadovoljen, večji gospod je. (Tu bi moral pisati ne-

V nedeljo, 8. marca, bodo spet gostovali v dvorani Brezmadežne, to pot z bolj resno igro: Zgodaj dopolnjena mladost, izpod peresa g. Simčiča.

Slovenska šola v župniji Marije Pomagaj

Slovenska šola tudi tukaj vztrajno deluje za ohranitev slovenskega jezika in narodne zavesti pri mlajšem rodu. Otroci so v zadnjem tednu januarja prejeli spričevala o uspehih (ali neuspehih). Večina kar dobro izdeluje, nekateri celo odlično. Je pa tudi nekaj nezadostnih. Trenutno je v šoli vpisanih 151 otrok.

OBVESTILA

SOBOTA, 14. marca 1970:

V Slovenski hiši na Ramón Falcon ob 20. Slovensko gledališče uprizaro igro Triglavsko rožo, v počastitev mladinskega pisatelja in pesnika Mirka Kunčiča ob njegovi sedemdesetletnici.

NEDELJA, 15. marca 1970:

V Slovenski hiši ob 16. začetna šolska sv. maša. Nato uprizoritev igre Triglavsko rožo.

ČETRTEK, 19. marca 1970:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 18. sestanek Lige žena-Mati. Vabljeni vse gospe iz San Martina. Ad 12. aprila

SOBOTA, 21. marca 1970:

V Slovenski hranilnici ob 20 redni občni zbor.

NEDELJA, 22. marca 1970:

V Slovenskem domu v San Martinu po maši velikonočni sestanek SDO.

NEDELJA, 29. marca 1970:

V Slovenskem domu v San Martinu velikonočni zajtrk.

NEDELJA, 12. aprila 1970:

V Slovenskem domu v San Martinu deveta obletnica blagoslovitve doma.

SOBOTA, 18. aprila 1970:

V Slovenskem domu v Carapachayu bajaselovna igra Zlatorog. Igrajo carapachayski otroci.

NEDELJA, 19. aprila 1970:

V Slovenskem domu v Berazateguiju prvi mladinski dan
V Slovenskem domu v Carapachayu ponovitev igre Zlatorog.

NEDELJA, 26. aprila 1970:

V Slomškovem domu velika tombola.

NEDELJA, 3. maja 1970:

V Slovenskem domu v Carapachayu celodnevne slavnosti

Ciklus predavanj za leto 1970, ki ga prireja Zveza slovenskih mater in žena vsak zadnji četrtek v mesecu, se prične izjemoma že 19. marca ob 19 v Slovenski hiši s predavanjem: „Odlike in težave naših šolskih prizadevanj“, v pripravi ge. Marjane Batagelj in prof. Alojzija Geržiniča. Zaradi važnosti teme prav iskreno vabljeni vse matere, žene in dekleta, ki jih zanima vzgoja naše mladine.

Prva seja Dobrodelnega odseka Zveze slovenskih mater in žena bo 2. aprila ob 19 v Slovenski hiši. Vabljeni vse matere, žene in dekleta, ki žele sodelovati pri tem odseku.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Občni zbor ZS bo 15. marca po sv. maši v mali dvorani Slovenske hiše.

Sv. maša zadušnica ob 5. obletnici smrti pok. inž. Albina Mozetiča bo 15. marca ob pol deseti uri v Slovenski kapeli.

Uradne ure ZS so vsak dan od 15—20 ure razen sobote.

Knjižnica je odprta redno v uradnih urah, t. j. od 15—20 ure.

Srednješolski tečaj. Ponavljalni izpiti: 14. marca ob 16,30; vpisovanje: 21. marca ob 16,30; začetek tečaja s sv. mašo 21. marca ob 18,30. Začetek rednega pouka 4. aprila ob 15,30 v Slovenski hiši.

Seja profesorskega zbora Srednješolskega tečaja „Ravnatelj M. Bajuk“ bo v soboto, 14. marca ob 18 uri v Slovenski hiši.

POIZVEDBA

Gospa Marija Prašnikar išče na prošnjo sorodnikov iz domovine podatke o Mariju (Mario) Prašnikarju, ki je imel naslov: Figueroa Alcorta 662, Bell Ville, pcia. Córdoba. Za vsakršno obvestilo pisati na naslov: Mrs. Mary Prašnikar, 2514 Wenzel Drive, Pittsburg, Pa. 15238, USA. Hvala.

SLOVENSKO
GLEDALIŠČE
BUENOS AIRES

V soboto, 14. marca 1970 ob 20

Počastitev
mladinskega pisatelja in pesnika
sedemdesetletnika

MIRKA KUNČIČA
z njegovim delom

TRIGLAVSKA ROŽA

Pravljica igra v štirih dejanjih.

Režija: Maks Borštnik

Scena: Frido Beznik

Vstopnice po \$ 3.— in 2.— v predprodaji v Dušnopastirski pisarni.

V nedeljo, 26. aprila

VELIKA TOMBOLA

v Slomškovem domu

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

specialist za ortopedijo in
travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17 do 20

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed.
Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

Začetek novega šolskega leta

v nedeljo, 15. marca ob 16
v Slovenski hiši

Na sporedu:

- Sveta maša
- Igra M. Kunčiča:

TRIGLAVSKA ROŽA

Režiser: Maks Borštnik

Scenograf: Frido Beznik

Igrajo: šola dr. Gregorija Rožmana iz San Martina in Slovensko gledališče

Za kritje stroškov
le prostovoljni prispevki.

Pričetek pouka pa bo:

Berazategui: sobota, 21. marca ob 15.
Buenos Aires: sobota, 21. marca ob 9.
Carapachay: sobota, 14. marca ob 14,30.

Castelar: sobota, 21. marca ob 8,30.
Ramos Mejía: sobota, 21. marca ob 15.

San Justo: sobota, 14. marca ob 9.
San Martin: sobota, 21. marca ob 15,30.

Slovenska vas: po dogovoru.

ZEDINJENA SLOVENIJA

vabi

vse člane in prijatelje k sv. maši zadušnici za pok. inž. Albinom Mozetičem ob 5. obletnici smrti, ki se bo darovala v Slovenski kapeli dne 15. marca ob pol deseti uri.

COOPERATIVA DE CREDITO "S.L.O.G.A." LTDA.

Bartolomé Mitre 97

RAMOS MEJIA

La Matanza

Provincia de Buenos Aires

Convocatoria

De conformidad con lo dispuesto por el art. 20º de los Estatutos, se convoca a los señores socios a la Asamblea General Ordinaria que se realizará el día 21 de Marzo de 1970 a las 20 horas en el local social, calle Bartolomé Mitre Nº 97 de la Ciudad de Ramos Mejía, Partido de Matanza, Pcia. de Buenos Aires, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

- 1º Designación de dos asambleístas para suscribir el acta de esa Asamblea
- 2º Elección de una comisión escrutadora, según lo dispuesto por el art. 23º de los Estatutos.
- 3º Consideración de la Memoria, Inventario, Balance General, Cuenta de Excedentes y Quebrantos e Informe del Síndico, correspondientes al ejercicio económico finalizado el 31 de Diciembre de 1969.
- 4º Elección de miembros del Consejo de Administración y Síndicos según lo determinado por art. 23º de los Estatutos: Por dos años: 1 Vice-Presidente, 1 Secretario, 1 Tesorero, tres vocales titulares, 1 vocal suplente. Por un año: 1 Síndico titular, 1 Síndico suplente.

EL CONSEJO DE ADMINISTRACION

Deveta obletnica BLAGOSLOVITVE Slovenskega doma v San Martinu

bo v nedeljo, 12. aprila
Sodeluje orkester „Planika“

Dr. FRANC KNAVS ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure od 17—20

Na telefonu tudi dopoldne (10—12)

Luján, Ate. Brown 100
T. E. 105 ali 516

V petek in soboto od 9—13

Dr. Tone Žužek ADVOKAT

Uradije od 17.30 do 19.30 ure.
Ponedeljek, sredo, petek.

Lavalle 2331, p. 5, of. 10
T. E. 47-4852

„Seveda, seveda, gospod tovariš.“
Zadnjikrat pa sem, ko sem bil pri Dolfetu v pisarni, slišal, kako je treba nagovarjati predstojnike in kako podrejene.

„Da, vsekakor gospod direktor, jasno, da, da...“ je govoril Dolfe v telefonsko slušalko. Potem je odložil in zaklical:

„Tovarišica tajnica! Kaj je s tistim dopisom? Kolikokrat vam bo še treba reči, tovarišica?“

Sivolasa tovarišica pri šestdesetih („Dobro, da gre kmalu v pokoj,“ je rekel Dolfe) je sklonila glavo in dejala:

„Tako, bom, gospod. Tovariš sekretar mi je nekaj drugega naročil in sem najprej tisto.“

„To pa naroča gospod direktor,“ je pribil Dolfe.

Potem je priložnost nanesla tako, da sem se z Dolfetovim direktorjem srečal v zasebni družbi. Sedeli smo — po važni seji — z visokimi funkcionarji. In ker jih je bilo več skupaj, so bili vsi tovariši.

„Tovariš,“ se je obrnil direktor k enemu izmed njih, „če utegneta, bi se rad kasneje z vami nekaj pogovoril. Nič takega ni, pa vseeno ne bi zdaj hotel motiti vseh tovarišev.“

„Prav, prav tovariš Dolfe. Kar k točlini mizi stopiva.“

Tam sta se dolgo vneto pogovarjala. Zmanjkalo mi je cigaret in stopil sem za njima, da si jih kupim.

„Gospod Dolfe, stvar ni tako enostavna,“ je govoril veljak.
„Jasno, gospod, razumem, vendar bi vseeno...“

Odšel sem, saj je grdo prisluškovati pogovoru dveh tovarišev, ki sta gospoda.

Prodajalci v trgovinah, mesarji, trafikantke in natakariji so se tako izurili, da le redkokomu še reko tovariš. Zanje so vsi gospodje in gospe, sicer se pa tudi oni — zlasti mesarji in natakariji — ne puste zmerjati s tovariši.

„Tovariš natakarij, malo pivo prosim,“ sem dejal zadnjič v neki gostilni. Natakarij me je pogledal ni, in ko sem željo ponovil, mi je zabrusil:

„Nisem vaš tovariš, nisva krav skupaj pasla.“

„Res je,“ sem mu dejal, „spominja se, da ste jih pasli sami.“

Piva pa le nisem dobil. Sem preveč užalil gospoda natakarija. Tako včasih tudi sam ne vem, kako bi koga ogovoril. Zato predlagam, da se dogovorimo. Prav zdaj, ob prijavi davkov je lepa priložnost. Naj občinski finančni organi vsem, ki so zaslužili toliko, da so gospodje, izdajo posebne značke, ostali bodo pa še naprej tovariši.

Če pa kateri gospodov značke ne bo hotel nositi, prav mu bo, naj bo pa tovariš. In niti pritožiti se ne bo mogel, saj gospodom v ilegali ne bodo šteli dvojnih let.

Naprej, gospodje tovariši!